

**MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AGENȚIA DE INTERVENȚIE ȘI PLĂȚI PENTRU AGRICULTURĂ**

**FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII ȘI
MEDIULUI RURAL**

GHIDUL
solicitantului de subvenții aferent formei de
subvenționare complementară
Măsura SC_5.2
Stimularea activităților de promovare

Chișinău 2024

Ediția I

CUPRINS

I. PREVEDERI GENERALE.....	4
II. DESCRIEREA MĂSURII.....	8
III. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE.....	9
IV. DOCUMENTE OBLIGATORII ȘI SUPLIMENTARE.....	11
V. PROCEDURA DE DEPUNERE A CERERII DE SUBVENȚIONARE.....	12

Stimați solicitanți de subvenții!

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică pentru potențialii beneficiari de subvenții din *Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural* și constituie un suport complex pentru elaborarea proiectului conform cerințelor specifice ale „**Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural**”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, care se aplică pentru perioada 2023-2027.

Ghidul Solicitantului descrie regulile de pregătire, elaborare și de depunere a dosarului de solicitare a subvenției, prevăzute pentru măsura

– *Stimularea activităților de promovare.*

Ghidul, conține criterii și condiții specifice de eligibilitate, lista bunurilor procurate sau lucrărilor și serviciilor contractate.

Pentru corectitudine, se vor indica documentele ce urmează a fi prezintate de către fermier, dar și suma maximală anuală a subvenției acordate unui singur beneficiar, în cadrul prezentei măsuri.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate, pot suferi rectificări ca urmare a actualizării legislației naționale sau modificări procedurale survenite.

Varianta actualizată a ghidului va fi publicată pe pagina web a Agenției și poate fi accesat la: www.aipa.gov.md.

IMPORTANT!

Pentru a obține informații despre FNDAMR ne puteți contacta direct la Direcțiile Teritoriale ale Agenției, prin telefon, e-mail sau pagina de internet –

vezi datele de contact aici:

<https://aipa.gov.md/ro/sectii-servicii-teritoriale>

I. PREVEDERI GENERALE

Prezentul Ghid vine întru informarea celor interesați de depunerea cererilor de subvenționare pentru măsura **Stimularea activităților de promovare**.

Scopul acestuia constă în facilitarea accesului la informații a solicitanților de subvenții pentru organizarea sau participarea la expoziții, târguri cu profil agroalimentar, organizate în țară sau în afara acesteia, precum și implementarea standardelor de calitate la producerea/prelucrarea produselor agroalimentare, înregistrarea produselor cu indicatelor geografică protejată, produselor cu denumire de origine sau specialităților tradiționale garantate.

Subvenția se acordă solicitanților a căror cerere a fost evaluată pozitiv și aprobată pentru achitare de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare AIPA).

Măsura SC_5.2 Stimularea activităților de promovare face parte din lista măsurilor de subvenționare în cadrul formei de subvenționare complementară.

Principiile de subvenționare și stimulare a investițiilor prevăzute la măsura **SC_5.2 Stimularea activităților de promovare** sunt descrise în **Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural**¹. În prezenta Lege se descriu toate principiile de subvenționare și politicile statului în domeniul de incidență, atribuțiile autorităților administrației publice în domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural, ce reprezintă fiecare dintre cele 5 forme de subvenționare, condiții de eligibilitate pentru subvenții, obligațiile subiecților subvenționării și procedura de examinare a cererilor de subvenționare.

Organul responsabil de subvenționarea Măsurii **SC_5.2 Stimularea activităților de promovare** este Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) care funcționează în baza **Hotărârii Guvernului nr.20/2019**². Agenția are misiunea de a gestiona resursele financiare ale Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural și resursele financiare acordate de către partenerii de dezvoltare, alocate

¹ **Legea nr.71 aprobată de către Parlamentul Republicii Moldova din 31 martie 2023** cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Publicat: 20 aprilie 2023 în Monitorul Oficial nr. 134-137, art. nr.: 209.

² **Hotărârea Guvernului nr. 20 din 18.01.19** cu privire la reorganizarea Instituției Publice „Agenția și Intervenție și Plăți pentru Agricultură”. Publicat: 17 mai 2023 în Monitorul Oficial, nr. 170-171, art. nr.: 390.

spre administrare și destinate implementării măsurilor de intervenție în agricultură, în condițiile legii.

Sursele financiare alocate pentru subvenționarea măsurii sus menționate, sunt din Fondului Național pentru Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Terminologia utilizată pentru măsura descrisă în acest Ghid este următoarea:

Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – totalitatea mijloacelor bugetare destinate subvenționării în agricultură și mediul rural;

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură – autoritate administrativă în subordinea Ministerului Agriculturii Industriei Alimentare, responsabilă de gestionarea eficientă a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, inclusiv a surselor financiare provenite de la partenerii de dezvoltare;

Mediu rural – sate sau comune, inclusiv orașe cu o populație de până la 10000 de locuitori cu statut de rezident, conform ultimului recensământ al populației și al locuințelor efectuat;

Dezvoltare rurală – proces deliberat de schimbări sociale, economice, culturale și de mediu durabile, menite să îmbunătățească calitatea vieții în mediul rural;

Activitate agricolă – producere, creștere sau cultivare de produse agricole, mulsul, creșterea și deținerea animalelor în scopuri agricole, prelucrarea primară/finită a produselor agricole de origine vegetală sau animală, menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu;

Exploatație – ansamblul unităților economice utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier, situate pe teritoriul Republicii Moldova;

Criterii de eligibilitate – condiții obligatorii pentru solicitantul de subvenții;

Plata complementară - este o subvenție, acordată într-o singură tranșă, pentru suportarea costurilor curente sau pentru suportarea pierderilor de venit;

Măsură/submăsură de subvenționare – direcție principală în sectorul agroindustrial sau în mediul rural, susținută financiar de stat, care contribuie la realizarea unuia sau mai multor obiective ale politicii de dezvoltare agricolă și rurală;

Subvenție – plată nerambursabilă și neimpozabilă, acordată din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru realizarea scopului prevăzut de legea subvenționării;

Solicitant de subvenție – unul dintre subiecții specificați mai jos, care a adresat o cerere de subvenționare:

1) **Fermier** – persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin, a cărei/căror exploatare este situată pe teritoriul Republicii Moldova și care desfășoară activități agricole;

Fermierii se clasifică în următoarele categorii și întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) *fermier micro – fermier care are cel mult 9 salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei;*

b) *fermier mic – fermier care are cel mult 49 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 50 de milioane de lei;*

c) *fermier mijlociu – fermier care are cel mult 249 de salariați și realizează o cifră anuală de afaceri de până la 100 de milioane de lei;*

d) *fermier mare – fermier care depășește cumulativ condițiile stabilite pentru fermierul mijlociu;*

2) persoanele juridice sau fizice care desfășoară activități în mediul rural sau activități agricole, altele decât fermierul;

3) unitățile administrativ-teritoriale;

4) grupurile de acțiune locală;

5) organizațiile din domeniul cercetării și inovării și instituțiile de învățământ cu profil agroindustrial.

Beneficiar de subvenție – solicitantul de subvenție a cărui cerere de subvenționare a fost evaluată pozitiv și autorizată spre plată de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;

Grant – contribuție financiară sau tehnică nerambursabilă, oferită unui subiect al subvenționării din partea unui donator, inclusiv străin, pentru dobândirea de bunuri, servicii sau lucrări;

Date neveridice – informații conținute în documentele anexate la cererea de solicitare a subvenției, dar care nu corespund realității, constatate în procesul examinării dosarelor de subvenționare sau controalelor, referitoare la volumul și cantitatea lucrărilor/bunurilor supuse subvenționării, suprafețelor plantațiilor înființate etc;

Listă de interdicție a beneficiarilor de subvenții – listă ținută de AIPA, ce cuprinde informații despre subiecții subvenționării care, în procedura de acordare a subvenției, au săvârșit contravenții sau infracțiuni constatate printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată sau care au contribuit la emiterea unui act administrativ favorabil ilegal sau la încheierea unui contract administrativ de subvenționare ilegal.

ABREVIERI UTILIZATE

AIPA – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură

MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

FNDAMR - Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural

ST – Subdiviziune Teritorială a AIPA

Subvenții

II. DESCRIEREA MĂSURII

Domeniul de intervenție în cadrul prezentei măsuri - subvenționarea organizării sau participării la expoziții, târguri cu profil agroalimentar, organizate în țară sau în afara acesteia, precum și implementarea standardelor de calitate la producerea/prelucrarea produselor agroalimentare, înregistrarea produselor cu indicație geografică protejată, produselor cu denumire de origine sau specialităților tradiționale garantate.

În cadrul prezentei măsuri, subiecții subvenționării sunt fermierii (inclusiv prin intermediul organizațiilor profesionale din domeniul agricol), organizația din domeniul cercetării și inovării sau instituția de învățământ cu profil agroindustrial.

Conform prevederilor **Hotărârii Guvernului nr.464/2023**³, mărimea subvenției acordate în cadrul măsurii constituie 50% din costul cheltuielilor eligibile, dar nu mai mult de:

1) 100000,0 de lei per fermier, organizație din domeniul cercetării și inovării sau instituție de învățământ cu profil agroindustrial, pentru organizare sau participare în cadrul expozițiilor, târgurilor;

2) 200000,0 de lei per grup de producători, cooperativă de întreprinzător, organizație profesională de profil, pentru organizare sau participare în cadrul expozițiilor, târgurilor;

3) 40000,0 de lei per subiect al subvenționării, pentru înregistrarea produselor cu indicație geografică protejată, denumire de origine protejată sau specialități tradiționale garantate, sau pentru certificarea la standardele de calitate.

³ **Hotărârea Guvernului nr. 464 din 05.07.23** cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din FNDAMR. Publicat: 15 iulie 2023 în Monitorul Oficial, nr. 246-248, art. nr.: 601.

III. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE

Pentru a fi eligibil și a întruni criteriile minime obligatorii specifice cererii de solicitare a subvenției complementare pentru rambursarea cheltuielilor pentru participare la expoziții, târguri cu profil agroalimentar, organizate în țară sau în afara acesteia, precum și pentru implementarea standardelor de calitate la producerea/prelucrarea produselor agroalimentare, înregistrarea produselor cu indicație geografică protejată, produselor cu denumire de origine sau specialităților tradiționale garantate, solicitantul trebuie să întrunească, în primul rând, condiții generale de eligibilitate, după cum urmează:

- 1) nu se află în proces de insolvabilitate/lichidare;
- 2) nu au restanțe la bugetul public național;
- 3) și-au asumat obligația de a respecta condiționalitățile;
- 4) nu sunt incluși în Lista de interdicție a subiecților subvenționării;
- 5) nu sunt persoane juridice ai căror fondatori, acționari, asociați, administratori, beneficiari efectivi sunt înregistrați ori își au reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

Suplimentar la cele menționate supra, solicitantul de subvenții îndeplinește următoarele condiții specifice:

- 1) confirmă cheltuielile de organizare și participare la expoziții și târguri:
 - a) *cheltuielile de arendă a spațiului expozițional;*
 - b) *cheltuielile de construcție a standurilor de prezentare, a bannerelor, a panourilor;*
 - c) *costurile taxelor de participare;*
- d) confirmă achiziționarea de spațiu mass-media pentru difuzarea informațiilor de promovare a produselor agricole și agroalimentare;
- 2) confirmă costurile suportate pentru înregistrarea produselor cu indicație geografică protejată, produselor cu denumire de origine protejată sau specialităților tradiționale garantate;
- 3) confirmă costurile de certificare la standardele de calitate.

În cadrul prezentei forme de subvenționare sunt eligibile costurile suportate începând cu data de 1 octombrie a anului precedent celui de depunere a cererii de subvenționare și în anul depunerii cererii de subvenționare.

NOTĂ: În cazul în care solicitantul de subvenții este inclus în Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții – cererea de solicitare a sprijinului financiar **va fi respinsă** de subdiviziunea teritorială AIPA⁴.

Costuri, bunuri și servicii neeligibile pentru subvenții:

- a) bunurile și serviciile dobândite de la persoane afiliate subiectului subvenționării;
- b) bunurile achiziționate second-hand;
- c) bunurile imobile și părțile componente ale acestora dobândite prin acte juridice, cu excepția contractului de antrepriză;
- d) porțiunile de grant;
- e) bunurile investite în activitățile agricole și lucrările realizate în orașele Chișinău sau Bălți, cu excepția celor investite de către organizațiile din domeniul cercetării și inovării sau instituțiile de învățământ cu profil agroindustrial;
- f) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția proiectelor inițiate de unitățile administrativ-teritoriale, precum și pentru funcționarea grupurilor de acțiune locală;
- g) comisioanele bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;
- h) costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionate de schimburile valutare;
- i) costurile de instruire șef montaj;
- j) beneficiul de deviz și asigurările sociale, serviciile de instalare, de montaj, serviciile de transport, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17 alin. (3);
- k) achitățile efectuate în cadrul contractelor de schimb sau de cesiune, stingerea obligațiilor prin compensare, precum și achitățile efectuate către persoanele juridice înregistrate sau cu reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

⁴ Lista de interdicție a beneficiarilor de subvenții agricoli poate fi accesată la linkul: <http://aipa.gov.md/sites/default/files/document/Lista%20de%20interdicție.pdf>

IV. DOCUMENTELE OBLIGATORII ȘI SUPLIMENTARE

Documentele necesare pentru depunerea dosarului de solicitare a subvenției pentru Măsura **SC_5.2 Stimularea activităților de promovare** sunt:

- 1) cererea de solicitare a subvenției pentru măsura respectivă (Anexa nr. 1)⁵;
- 2) copia de pe documentele primare contabile care confirm participarea;
- 3) copia de pe documentele primare cu privire la achitarea integrală a serviciilor prestate;
- 4) confirmarea de participare a solicitantului sub standul de țară, iar în cazul lipsei acesteia la eveniment, confirmarea respectivă eliberată de Agenția de Investiții;
- 5) copia de pe certificatul de conformitate a produsului cu denumire de origine protejată, a indicației geografice protejate sau a specialității tradiționale garantate;
- 6) dovada înregistrării produselor cu indicație geografică protejată, denumire de origine a produselor sau specialitate tradițională garantată. Se verifică în baza de date a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală;
- 7) copia contractului încheiat cu organismul de certificare;
- 8) copia certificatului ce confirmă certificarea în anul în care se solicită subvenția;
- 9) dovada deținerii contului bancar în lei moldovenești deschis la o bancă comercială din Republica Moldova.

În cazul *depunerii cererii de retragere a dosarului de subvenționare*, examinarea acestuia se finisează, iar dosarul va obține statut de **dosar retras**, cu arhivarea sa ulterioară.

Este de menționat că **NU** pot fi retrase dosarele de subvenționare în privința cărora există o decizie adoptată deja (ordin de respingere, act de inspecție) sau în care au fost constatate iregularități stabilite (prezentarea datelor denaturate, etc).

⁵ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA:
<https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

V. PROCEDURA DE DEPUNERE A CERERII DE SUBVENȚIONARE

Cererea de solicitare a subvenției se depune de către solicitantul de subvenție sau de reprezentantul acestuia pe suport de hârtie, la sediul subdiviziunii teritoriale a Agenției, din raza teritorială în care s-a efectuat investiția (<https://aipa.gov.md/ro/sectii-servicii-teritoriale>).

Cererile de subvenționare se depun în perioada **1 februarie – 30 septembrie**. Dacă, solicitantul, din diverse motive, va depune cererea de subvenționare în afara termenului indicat, aceasta va fi respinsă.

Obligațiile subiecților subvenționări

Subiecții subvenționării sunt obligați:

- a) să adreseze cereri de subvenționare conform formularelor aprobate de organul central de specialitate;
- b) să depună declarații pe propria răspundere privind veridicitatea informației și a documentelor prezentate, conform modelului aprobat de organul central de specialitate;
- c) să folosească bunul ori serviciile pentru care au primit subvenția în scopul indicat în cererea de subvenționare și conform destinației;
- d) să întrețină bunul subvenționat în conformitate cu bunele practici agricole, benefice pentru climă, mediu, siguranța alimentară sau bunăstarea animalelor și a plantelor, aprobate de organul central de specialitate;
- e) să nu admită sub nicio formă înstrăinarea sau darea în folosință a bunului pentru care au primit subvenția;
- f) să respecte angajamentele, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza deciziei de acordare a subvenției sau încheierii contractului administrativ de subvenționare și dispozițiilor adiționale;
- g) să comunice Agenției apariția oricăror circumstanțe care împiedică respectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege;
- h) să aplice materiale de vizibilitate pe obiectul subvenționării, conform modelelor și schițelor aprobate de Agenție;
- i) să facă dovada plății pentru bunurile, serviciile sau lucrările pentru care se solicită subvenția

Solicitantul depune dosarul împreună cu toate documentele specificate la capitolul IV al prezentului ghid. Dosarul se depune sigilat și numerotat, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea actelor atașate, precum și semnat pe fiecare pagină de către solicitant. Documentele în copii trebuie să conțină mențiunea „conform originalului” și ștampila ST AIPA.

Dacă, în urma verificării dosarului de subvenționare sau a investiției, reprezentantul ST al Agenției constată abateri sau neconformități de la prevederile Regulamentului, care conduc la imposibilitatea examinării, în continuare, a cererii de solicitare a subvenției, acesta notifică solicitantul cu privire la neconformitatea stabilită, acordându-i un termen rezonabil pentru înlăturarea acestora.

Solicitantul de subvenție este obligat, în interiorul termenului stabilit în notificare, să se conformeze cerințelor înaintate. Dacă solicitantul nu reușește să înlătore neconformitățile stabilite, Agenția poate constata renunțarea tacită la procedură.

În cazul în care solicitantul de subvenție nu se conformează cerințelor din notificare în termenele stabilite, Agenția emite ordinul de respingere a cererii pentru cel puțin una din următoarele cauze:

- a) solicitantul de subvenție nu este subiectul măsurii/submăsurii de subvenționare;
- b) solicitantul de subvenție a atins plafonul anual maxim de subvenții în cadrul unei forme de subvenționare;
- c) solicitantul de subvenție nu îndeplinește condițiile generale sau condițiile specifice de subvenționare și/sau condițiile de plată.

Procedura administrativă trebuie finalizată în termen de 45 de zile, care începe a curge de la data depunerii cererii de subvenționare complete.

După finalizarea procedurii administrative care presupune inclusiv și întocmirea fișei de calcul⁶, Agenția comunică subiectului subvenționării emiterea actului administrativ. Actul administrativ este comunicat public, prin publicarea ordinului de autorizare a plății pe site-ul Agenției.

⁶ Anexa menționată poate fi accesată și de pe pagina web a AIPA:
<https://www.aipa.gov.md/ro/ghid-solicitant-subventii-complementare>

IMPORTANT: Beneficiarii de subvenții în privința cărora s-a intentat o procedură de insolabilitate sau o procedură de dizolvare cu lichidare sunt obligați să comunice acest fapt Agenției în termen de 5 zile de la data intentării procedurii.

În cazul în care în privința unui beneficiar de subvenții se intențează procedura falimentului, procedura simplificată a falimentului sau procedura de dizolvare cu lichidare, acesta este obligat să restituie subvențiile acordate dacă, la momentul intentării procedurilor respective, nu s-au împlinit termenele stabilite de Guvern în conformitate cu alin. (2). În termen de 5 zile de la intentarea procedurilor menționate, lichidatorul va notifica Agenția cu privire la termenele de înaintare a creanțelor proprii față de debitor

IMPORTANT: Fără a aduce atingere prevederilor Codului administrativ, Agenția suspendă executarea actului administrativ în cazul epuizării mijloacelor financiare distribuite din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

Actul administrativ individual neexecutat de Agenție pe parcursul anului de gestiune din lipsă de mijloace financiare vor fi executate din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural aprobat prin legea bugetului de stat pentru anul următor și acestea vor avea prioritate la plată.